

Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS)

Document sinteza privind propunerile din cadrul

procesului de consultare POIDS

(august - octombrie 2021)

1. Reuniune consultativă cu partenerii din cadrul structurii consultative, 10 august 2021

Solicitări/observații ANDPDCA

- Înlocuirea măsurii referitoare la centrele de zi care se finanțează din PNRR cu servicii care să vizeze prevenirea separării copilului de familie;
- Replicarea măsurilor implementate prin POCU de prevenire a separării copilului de familie și de acompaniere;
- Promovarea de programe de identificare, monitorizare și acompaniere a copiilor pentru a-i scoate din starea de sărăcie;
- Reformularea componentei de acces la tabere pentru a acoperi componenta recreativ-sportivă.

MIPE: Observațiile au fost preluate în cadrul măsurii 5.5 (prioritatea 5) din POIDS

Solicitări/observații FONPC

- Partea de prevenire este acoperită pe partea rurală de constituire a SPAS-urilor în cele 2000 localități rurale, care înseamnă, de fapt, identificare, monitorizare și chiar o parte de prevenire.
- Proiectul de modificare a Legii 272/2004 prevede că toate centrele de plasament de tip vechi vor trebui închise până la o anumită dată, care va fi determinată, o singură excepție fiind cea care vizează centrele de plasament de tip vechi care beneficiază de un contract de finanțare, acelea mai pot exista după apariția legii.
- Din fostele 140 de centre de plasament de tip vechi, după ultimul apel POR, ar mai rămâne circa 60 instituții vechi, care ar include în jur de 1500-2000 de copii. Propunerea FONPC este de alocare a unei sume de 30-35 mil. euro, combinat FSE cu FEDR, pentru a închide aceste ultime centre de plasament, iar măsura ar trebui să fie multi-fond, tocmai pentru ca minorii din aceste centre de plasament de tip vechi să nu fie neapărat transferați integral în așa-numitele căsuțe de tip familial, ci să existe și o muncă susținută în ceea ce privește reintegrarea familială și, conex, chiar și servicii de prevenire a abandonului.
- POIDS este echilibrat și împreună cu POAD, cu partea de ajutor alimentar și cu măsurile din POEO, începe să acopere garanția pentru copii care s-a profilat în ultima lună.
- CE este cea care a finanțat masiv dezvoltarea de căsuțe de tip familial. Pe de altă parte, dacă în cazul adulților poate fi înțeleasă problema dezinstuționalizării și a transferului în comunitate a adulților cu dizabilități, la copii nu există soluții. Mai mult de 60% din copiii din centre sunt copii cu dizabilități. Trebuie asigurată o modalitate de îngrijire mai adecvată a copiilor cu dizabilități.
- POIDS-ul trebuie văzut integrator. Serviciile comunitare sunt cele pe care România trebuia să le aibă din 2011, de când a apărut Legea 292/2011 a Asistenței Sociale. POIDS nu va face nimic altceva decât să ne determine respectarea Legii 292/2011.

MIPE: În cazul închiderii centrelor de plasament opiniile FONPC au intrat în contradicție cu cele ANDPDCA în aceasta fază a programării, deși într-o adresă anterioară (iulie 2020) ANDPDCA solicita sprijinul MIPE pentru închiderea unor centre în perioada 2021-2027, prin actualele măsuri din POCU și POR nefiind suficiente. MIPE a încercat moderarea divergenței, pentru a putea lua o decizie de finanțare prin POIDS, dar soluția a venit dintr-o a treia sursă, respectiv Comisia Europeană care ne-a transmis prin corespondența din 27 septembrie 2021 că nu este de acord cu procesul de dezinstituționalizare prin locuințe protejate (nici de 12 persoane, nici de 6 persoane). În consecință, propunerea FONPC nu a fost preluată în versiunea revizuită a POIDS.

Solicitări/observații CRJ

- CRJ consideră că investițiile de tip case de tip familial pentru copii cu dizabilități și locuințe protejate reprezintă o formă de segregare și de discriminare.
- CRJ propune înlocuirea acestor măsuri cu intervenții care să vizeze servicii în comunitate, și nu doar în reședințele de județ, ci și în comune, asistenți maternali și stimulente pentru familii, constituirea unor echipe mobile care să ajungă inclusiv în mediul rural, locuințe sociale pentru persoanele cu dizabilități instituționalizate, centre de recuperare de specialitate adecvate în fiecare mediu urban/din comuna, asistenți personali, stimulente pentru familii.
- CRJ nu este de acord cu remarca asociației Help Autism referitoare la faptul că persoanele afectate de dizabilități psihice pot locui într-un apartament, considerând că prin aceasta se stigmatizează și prejudiciază un grup mare de persoane cu dizabilități psihice sau psiho-sociale și intelectuale.



MIPE: Soluțiile de locuire a persoanelor cu dizabilități sau a copiilor în proces de dezinstituționalizare în locuințe protejate au fost alese spre finanțare atât în urma solicitărilor ANDPDCA, cât și a celor din cadrul societății civile, dar măsura nu a mai fost inclusă în versiunea actualizată a POIDS, în urma opiniei negative din partea Comisiei Europene (septembrie 2021).

Echipele mobile vor deservei întreg județul aferent, nu doar reședințele de județ, așa cum se întâmpla în acest moment în județul DOLJ, județ care a fost luat drept model în arhitectura măsurilor cu echipe mobile în POIDS, având în vedere că implementează cu succes un asemenea proiect pilot. Măsurile pentru finanțarea centrelor de recuperare, centrelor de zi, centrelor respire etc vor fi deschise prin apel competitiv către orice furnizor acreditat de servicii sociale, public sau privat, din mediul rural sau urban, nu s-au limitat aceste opțiuni.

Solicitări/observații ACoR

- Considerarea susținerii financiare a salariilor asistenților sociali după încheierea proiectelor, în cazul intervențiilor din cadrul celor 2000 de comunități rurale (motivată de veniturile reduse ale autorităților publice din mediul rural).

MIPE: A fost luată în considerare această problemă încă de la începutul activității de programare, având în vedere lecțiile învățate din POCU, perioada în care au existat dificultăți în implementarea echipelor integrate, tocmai motivate de faptul că primăriile

rurale nu-si permiteau asigurarea salariului asistentului social, după încheierea finanțării, în perioada de sustenabilitate. Pentru a asigura implementarea noilor echipe integrate 2021-2027 a fost găsită soluția încheierii de contracte de colaborare cu asistenții sociali (profesia lor liberala permite și contractarea lor, nu doar angajarea cu contract de munca). În acest fel, după încheierea proiectului/finanțării, în perioada de sustenabilitate autoritățile locale nu mai sunt obligate să asigure salariul lunar al asistentului, ci doar să-l contracteze la fiecare caz. Retribuția pentru managementul de caz pentru câteva familii pe luna, pentru care se prelungește starea de nevoie, este în quantum redus și poate fi suportat de bugetele primăriilor rurale.

Solicitări/observații FUNDAȚIA RUHAMA

- Prin ajutorul dat părinților, copiii pot rămâne în familii, pentru a preveni separarea copiilor de familie.
- Calcularea unui standardul de cost legat de intervenție și de impact.
- Utilizarea serviciului social comunitar în detrimentul centrului de zi pentru prevenirea separării copilului de familie în special în mediul rural.
- Includerea economiei sociale în Prioritatea 1, DLRC ca și formă de organizare inclusiv a serviciilor sociale la nivel de comunitate locală.

MIPE: În cadrul măsurii 5.5 (Prioritatea 5) finanțarea FEDR servește tocmai ajutorului tip "hard" de urgență, acordat părinților cu venituri foarte mici (Ex: reparații urgente acoperiș, furnizarea de mobilier/birouri, scaune pentru a ușura procesul de educație a copilului care merge la școală.

Măsura 4.2, de înființare a 2000 de echipe integrate în 2.000 de UAT-uri rurale va îndeplini acest proces, de prevenire a separării copilului de familie. De asemenea, și măsura 5.5 vine să sprijine acest efort, la nivel național, nu doar rural.

Referitor la economia socială, principiul DLRC stabilește faptul că doar comunitățile din cadrul GAL-urilor au libertatea de a-si alege zonele de intervenție, măsurile necesare și modurile de implementare în cadrul Strategiilor de dezvoltare locală, în consecință nu se poate impune o anumită măsură din partea autorității care asigură finanțarea.

Solicitări/observații ORGANIZAȚIA SALVAȚI COPIII

- Introducerea unor măsuri de sprijin emoțional și psihologic este foarte importantă, pentru copii în risc de separare ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate

MIPE: Observația a fost luată în considerare, în acest moment există o măsură dedicată acestor copii în cadrul priorității 2.

Solicitări/observații FNGAL

- alocare dedicată strategiilor de dezvoltare pe plan local, care să completeze infrastructurile hard care vor fi realizate prin resurse care vin din viitorul plan național strategic, cel care va înlocui programul național de dezvoltare rurală.
- Alocarea unei sume dedicate sărăciei copiilor și acele resurse vor fi utilizate special cu indicatori adecvați pentru tipul respectiv de intervenții.
- GAL-urile să fie furnizori direcți de servicii și autoritățile publice locale, ONG-uri locale să constituie un ecosistem.

MIPE: Consultările cu FNGAL s-au prelungit și pe durata următoarelor două luni și s-au integrat în program (prioritatea 2) două măsuri care vor fi implementate de Gal-urile rurale, respectiv implementarea componentei rurale a taberelor pentru copii și o măsură nouă prin care vor fi sprijiniți copiii în risc de excludere socială și/sau sărăcie din mediul rural, printr-o abordare integrată (support educațional, personal, psihologic). Măsura se adresează cu precădere copiilor ramași acasă după ce cel puțin unul dintre părinți a plecat la muncă în afara țării, dar nu exclusiv acestor copii.

Solicitări/observații FEDERAȚIA GAL-URILOR URBANE

- Sunt necesare intervenții multi-fond pe Prioritatea 1 care vizează GAL-urile urbane.
- Se solicită simplificarea procedurilor de aprobare a proiectelor.

MIPE: Prioritatea 1 va fi finanțată multi-fond. În contextul programării POIDS, echipa de programare va include costuri simplificate, propunere de calendar de implementare și orice alte măsuri care pot sprijini o implementare mai facilă, atât pentru AM, cât și pentru beneficiari, pentru următoarea perioadă de programare.

Solicitări/observații COMITETUL OLIMPIC ȘI SPORTIV ROMÂN

- Necesitatea finanțării unor măsuri de incluziune socială prin sport, în special în zona rurală.

MIPE: A fost preluată solicitarea, în cadrul Priorității 5 se va finanța o măsură pentru incluziunea socială a copiilor defavorizați prin programe de sport sau cultură, cu un buget de 17,5 mil FSE+ și 44,35 mil FEDR, beneficiarii fiind asociații și federații sportive, asociații care implementează programe culturale.

Solicitări/observații SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CRUCE ROSIE DIN ROMÂNIA

- Propunere de a integra finanțare pentru situațiile de dezastre naturale în cadrul programului .

MIPE: Măsura a existat în prima variantă a programului, prin acordare de finanțare pentru achiziționarea de containere pregătite pentru cazarea victimelor dezastrelor naturale, dar măsura a fost transferată către viitorul program PODD, în considerare faptului că în cadrul acestui program mai existau și alte măsuri destinate urgențelor (beneficiar IGSU).

Solicitări/observații FONSS

- Pentru FONSS, acestea sunt soluții de locuire efectivă, deci echivalentul conceptului de locuință socială, la care se adaugă serviciile de suport, care pot fi: asistent personal, servicii de suport în gospodărie, serviciile de asistență administrativă, juridică s.a.m.d.

Aceste locuințe protejate, conform discuțiilor cu ANDPDCA sunt gândite ca soluții de locuire pe care persoana cu dizabilitate le alege, persoana poate alege să locuiască singură sau cu un prieten/prietenă sau cu un grup mic de colegi din fosta instituție etc.

MIPE: Soluțiile de locuire a persoanelor cu dizabilități în locuințe protejate au fost alese spre finanțare atât în urma solicitărilor ANDPDCA, cât și a celor din cadrul societății civile, precum FONSS, dar măsura a fost retrasă recent, în urma opiniei negative din partea Comisiei Europene (septembrie 2021)

Solicitări/observații ASSOC

- Propuneri de soluții pentru situația românilor din diaspora.

MIPE: În cadrul programării POIDS au fost avute în vedere principalele grupuri vulnerabile din România, așa cum sunt acestea identificate în Strategiile naționale și Raportul de țară, concentrându-se alocarea asupra acestora (mediul rural, vârstnici, copii și persoane cu dizabilități), pentru a evita disiparea finanțării către prea multe zone, acest lucru putând genera lipsa unui impact relevant.

2. Septembrie - Octombrie 2021 Alte consultări cu partenerii

- *Consultări reprezentanți MIPE și Federația GAL-uri Urbane*

MIPE: Au fost integrate observațiile din partea Gal-urilor urbane (Prioritatea 1), a fost inclusă, conform Regulamentului privind dispozițiile comune 2021, finanțarea cheltuielilor de funcționare a GAL-urilor pentru care sunt admise la finanțare Strategiile de Dezvoltare locală și a cheltuielilor necesare pentru cooperarea inter-Gal-uri.

➤ **Consultări reprezentanți MIPE, FNGAL, ANDPDCA și Ministerul Agriculturii**

MIPE: Au fost conduse consultări cu privire la domeniile de finanțare în sistem DLRC a intervențiilor GAL-urilor rurale. A fost aleasă soluția potrivită nevoilor copiilor din mediul rural, măsurile de acompaniere, consiliere, furnizare de suport educațional și psihologic venind în completarea măsurilor destinate copiilor în risc de excluziune socială și/sau sărăcie, din cadrul priorității 5.

➤ **Consultări MIPE, Ministerul Tineretului și Sportului și Comitetul Olimpic Român**

MIPE: Au fost integrate propunerile prin măsura nouă dedicată incluziunii sociale prin sport sau cultura a copiilor defavorizați, din cadrul Priorității nr 5

➤ **Consultări MIPE & Comisia Europeană pe tema dezinstituționalizării și problematica Lead-fund în cazul CLLD**

MIPE: În data de 27 septembrie 2021 COM a transmis MIPE un mesaj prin care se stipulează în mod neechivoc faptul că, “Comisia nu sprijină dezvoltarea în cadrul fondurilor de coeziune a unor soluții de locuințe protejate sub formă de case mici pentru copii sau persoane cu dizabilități”. În consecință a fost retrasă finanțarea locuințelor protejate pentru persoane cu dizabilități din program (cele pentru copii erau deja transferate spre finanțare din PNRR).